

'MENSEN VINDEN MIJ ENG OMDAT IK **UIT** **DE PAS** LOOP'

Columniste en actrice Halina Reijn zou haar
uitpuilende agenda best willen inruilen voor
een gezinsleven. Maar dan moet ze eerst
verliefd worden.

Tekst: Annemart van Rhee Foto's: Jacqueline de Haas
Styling: Pascal Koldenhof Visagie: Esther Oosterbeek

T

Tijdens het gesprek op het dak van luxe-oase W Amsterdam blijkt Halina Reijn een tornado van energie. Een multi-tasker met bijna dwangmatige trekjes.

Ze checkt haar jurken voor de fotoshoot, ontvangt haar zus, roept naar haar agente, verorbert in razend tempo een focaccia bekleed met volvette mozzarella, begint een zoektocht naar zonnebrand, inspecteert nog een keer haar jurken plus make-up.

En o ja: tussendoor belt ze ook twee keer met haar aannemer over de beste haken voor de inbouwkast in haar nieuwe appartement. Niet dat ze daar de komende tijd vaak zal zijn, onderkent ze. „Ik zie het als investering in de toekomst.”

Want Reijn reist binnenkort voor een half jaar af naar Londen, waar ze gaat repeteren voor het stuk *Obsession* met wereldster Jude Law. „Ik kijk enorm uit naar dit project, om met zo’n geweldig acteur een voorstelling over obsessieve, verslavende liefde te maken. Tegelijkertijd natuurlijk doodeng, want met zo’n grote ster weet ik niet of ik zo ver durf te gaan als met Hans Kesting in bijvoorbeeld het beruchte *Temmen van de feeks*. Daarnaast staan ook nog een paar verre trips van Toneelgroep Amsterdam op het programma. „Naar Taipei en New York, Parijs geloof ik. Of was het nou Barcelona?”

Het lijkt oprechte verwarring, maar sommigen interpreteren zulke uitspraken als divagedrag. Of een pose. Net als haar portret in de documentaire *De OK-vrouw* (uitgezonden op 16 mei, NPO 1) over het verdriet van haar ongewilde kinder- en partnerloosheid.

Door de een bejubeld vanwege haar kwetsbare opstelling, door de ander afgedaan als zoveelste roep om aandacht. „Ik zit niet te wachten op aandacht, ik heb belangstelling genoeg. En na de ophef over dat onderwerp in mijn eigen columns vorig jaar, was ik er eigenlijk wel klaar mee. Ik heb dan ook enorm getwijfeld over die documentaire. Maar de filmmaakster had zo’n overtuigend verhaal dat ik ja heb gezegd. Haar portret gaat niet zozeer over kinderloosheid, het draait om onze diepe behoefte ons allemaal te conformeren. Of het nou draait om uiterlijk, seksualiteit, kinderen krijgen, het liefst zijn we standaard, denken we: oh was ik maar gemiddeld. Deze documentaire is een ode aan jezelf niet aanpassen. Dat vind ik mooi.”

Zelf oogst Halina Reijn met haar acteerwerk, tv-optredens en columns - binnenkort ook in het *AD* - louter extreme reacties. Een milde middenweg bestaat in haar geval niet.

Waarom reageren mensen zo heftig op jou?

„Ik kan daar slechts naar gissen. Misschien omdat ik uitgesproken ben. Ik stoor me niet aan regels of conventies, ik zeg wat ik denk, gedraag me zoals ik wil. En misschien is dat niet normaal. Wordt er daarom geroepen dat ik mijn mond moet houden. Het maakt mensen kwaad en ze vinden mij eng omdat ik uit de pas loop. Ze ervaren sommige onderwerpen - zoals ongewenste kinderloosheid - als taboe, daar praat je niet over. Maar ik heb en ken die schaamte niet. Ik vertel waar ik onzeker over ben, wat ik onzin vind. Ben ontzettend persoonlijk en eerlijk. Ik geloof niet in maskers opzetten.

„Mensen vermoeden dat ik als actrice getraind ben in liegen en alles mooier maken. Ik denk dat ik juist de werkelijkheid zo waarachtig mogelijk weergeef. En die is soms heftiger dan de realiteit waarin iedereen leugens vertelt. Ook in mijn werk laat ik mij niet hinderen door een burgerlijke moraal. In mijn spel ben ik heel extreem en vol overgave. Anders is het lastig werken op het niveau waar Ivo van Hove nu is: hij verovert met kunst de wereld. Dat lukt alleen als je wars van ijdelheid compleet geeft. En dat roept blijkbaar weerstand op.”

paspoort
Halina Reijn

Geboren: 10 november 1975, Amsterdam.
Opleiding: Toneel-academie Maas-tricht.
Loopbaan: Begon na haar opleiding bij De Trust en stapte in 2003 over naar Toneelgroep Amsterdam waarvoor zij nog steeds actief is. Zo speelde zij in *La voix humaine*, *De stille kracht* en *Husbands*. Ze was in de bioscoop onder meer te zien in *Zwartboek*, *De Eetclub* en *Isabelle*, op televisie in onder meer *Jeuk* en *Charlie*. Ook schreef ze de roman *Prinsesje Nooitgenoeg*. Nu is ze bezig met haar regiedebuut *Locus of Control*, met Carice van Houten.
Prijzen: Theo d'Or (2013) en Gouden Kalf (2007).
Privé: Single.

'IK HOEF NIET **GEDOMINEERD** TE WORDEN, MAAR EEN MAN MOET WEL EEN MAN ZIJN'

Die open houding heeft je in artistieke zin veel opgeleverd, maar wat is de tol?

„Voor mijn gevoel is het geen houding. Ik kan niet anders. Ik begrijp niet goed wat het mij, de lezer of de kijker zou opleveren als ik van tevoren heel erg bezig moet zijn met het eventuele effect van mijn woorden. Dat is in mijn ogen berekenend, ijdel en nep. Bezig zijn met een geforceerd imago vind ik tijdverspilling. Het is fascinerend dat kwetsbaarheid, eerlijkheid en spontaniteit zoveel agressieve reacties teweeg kunnen brengen. Ik denk dat dat meer zegt over degenen die reageren dan over mij.”

Is dat de prijs die je betaalt, dat je mannen afschrikt? Denken mannen inmiddels ook niet: help als ik met Halina date gaat het gelijk over voortplanten...

„Niemand rent weg. Ik heb veel meer mannen achter mij aan dan vroeger. Dus ik heb bepaald niet te klagen over het gebrek aan aandacht. Maar ik beseft dat het allemaal absurdistisch is, bij mij is niks reëel. Ik bedoel: die grote interesse heeft weinig met mij te maken, maar meer met mijn actriceschap. Met roem. Daardoor is daten wel ingewikkelder dan vroeger. Want als ik een afspraakje heb met een gewoon iemand - het klinkt vreselijk, maar ik bedoel een persoon niet in de publieke belangstelling - is hij vooraf enorm beïnvloed. Dan is er al zoveel ruis.

„Daten is op zich afgrijselijk, iedereen is zenuwachtig en bij mij wordt dat dan vermenigvuldigd met iets waardoor het allemaal erger wordt. Bekendheid is impotent makend voor mannen. Daarom is het voor mij beter in het buitenland, en daar ga ik nu godzijdank langere tijd naartoe. Daar ervaar ik een zekere mate van anonimiteit. Misschien word ik daar wel verliefd. Sowieso krijg ik het soms gewoon benauwd hier in Amsterdam. En door die bekendheid neemt dat

Venetieë-gevoel - te vol, te veel - extra toe. Ik denk overigens bij daten niet als eerste: wil ik met hem kinderen?”

Je bent 40, je hebt toch ook nog tijd? Janet Jackson is nu op haar 49ste zwanger.

„Ja, hoewel ik mij wel afvraag hoe dat tot stand is gekomen. Ik heb er geen oordeel over hoor. Maar als ik zwanger zou zijn, zou ik wel hopen dat het nog mijn eigen ei is. Ik ben er in mijn columns over begonnen omdat 40 toch de magische grens is, hoewel er medisch gezien steeds meer mogelijk blijkt. Ik ben ook over kinderloosheid begonnen omdat anderen mij vanaf mijn 29ste continu met dit onderwerp confronteerden. Ik zag mezelf als een vrijgevochten cowboy, een Clint Eastwood, een figuur die anarchistisch in het leven stond. En dan komt keer op keer die vraag: wil je wel of geen kinderen, waarom heb je nog geen partner? Alsof dat het enige is wat mij definieert. Dat zit diep in ons, dat we iedereen langs die morele meetlat leggen. Daar wilde ik tegen vechten.

„Ik ben niet zielig. Ik ben ook nog de vriendin van iemand, de zus van iemand, de carrièrevrouw, de actrice. Natuurlijk: soms knaagt het. Maar ik heb wel vaker last van angstgedachten. Als ik weet dat ik morgen moet vliegen, schiet stevast door me heen: we storten neer, ik ga vast dood.”

Waarom wil je zo graag een partner? Die heb je niet nodig voor het krijgen van kinderen.

„Een partner is voor mij van belang, omdat ik nooit als alleenstaande moeder een kind zou willen opvoeden. Dat is niet mijn idee van ouderschap. Of samen of never ever. Misschien denk ik er zo over omdat mijn vader vroeg doodging en ik mijn moeder als alleenstaande zag ploeg-

teren. Ze heeft het goed gedaan, maar ik zou het zelf niet willen."

Waarom heb je nog geen man?

„Omdat ik ontzettend kieskeurig ben. Ik vind bijna alle mannen stomme wezens. Word niet snel verliefd. Wat dat betreft zit er een steekje aan mij los: ik moet iemand vinden die in die tango - wat liefde toch is - met mij de strijd wil aangaan. Iemand bij wie ik het gevoel heb dat ik hem niet direct omverblaas. Het idee strand, zee, woeste golven. Iemand die mentaal niet bang is voor mij, iemand met een eigen passie.

„Ik ben redelijk traditioneel op het gebied man-vrouw-verhouding. Als je aan het dansen bent, moet wel duidelijk zijn wie de leiding heeft, anders lukt het niet. Op mannen met een androgyne functie, val ik niet. Misschien werk ik daarom wel zo goed met Ivo van Hove: ik respecteer hem, hij is autoritair en duidelijk. Ik hoef niet gedomineerd te worden, maar een man moet wel een man zijn. Ik wil bezeten worden. Dat betekent niet dat hij mijn vleugels moet afknippen. Hij moet mijn dromen snappen en tegelijkertijd niet onder de indruk zijn van mijn kracht. Veel mannen zijn bang voor de groei van een vrouw. Ik zoek iemand die in het publiek kan zitten, trots naar mij kijkt zonder onzeker te worden. Dat hij weet: dat is mijn vrouw."

Je praat vol passie over je werk, lijkt een gezinsleven je niet ontzettend saai?

„Vroeger leek het mij vreselijk om offers te moeten brengen. Daar ben ik van teruggekomen. Er zit wel degelijk een grote schoonheid in de ander te laten groeien en mezelf aan te passen. Ik ben bereid veel op te geven. Bovendien ben ik in deze fase van mijn leven veel minder ambitieus wat betreft mijn werk. Natuur-

lijk word ik enorm enthousiast van zo'n groots project in Londen, dan gaat het weer kriebelen, maar verder zoek ik nu graag de hele dag haken uit voor mijn nieuwe kast of wandel ik in de duinen. Ik krijg momenteel 100 miljoen aanbiedingen, maar ik zeg er maar een paar toe. Ben heel selectief. Ik heb laatst zelfs helaas een film (*La Holandesa*, red.) moeten afzeggen vanwege alle drukte. Ik kon letterlijk niet meer. Dat vond ik ontzettend vervelend want ik ben heel loyaal.

„Qua tooneel hangt er het een en ander aan mij vast, omdat ik in de loop der jaren veel repertoire heb opgebouwd dat we over de hele wereld spelen. Daarom wil ik het netjes en organisch wat rustiger aan gaan doen. Mijn gretigheid is weg, ik heb zo'n beetje alle hoeken wel gezien. Het is dezelfde spanningsboog als waarmee sporters te maken krijgen. Ook is mijn werk enorm zwaar. Het reizen, het alleen op een hotelkamer in Hong Kong verblijven, die fysieke en mentale debiele devotie. De afgelopen weken heb ik heel *chill* geleefd, rustig aan gedaan. Ik heb ontdekt dat ik goed ben in niets doen en ik vind het heerlijk. Lang slapen, koffiedrinken, afspreken met vriendinnen en mijn zussen. Koken voor vrienden. Allemaal dingen waarvoor ik de afgelopen jaren geen tijd had."

Maar je gaat toch niet nu al achter de geraniums zitten?

„Nee. Maar ik wil wel minderen en me dan richten op het bedenken van dingen voor anderen. Zoals ik ook met Carice (van Houten, red.) heb gedaan. Regisseren, schrijven en de toneelprojecten met Ivo. Theater blijft mijn eerste en echte liefde. Alle ruis eromheen moet weg, zodat er ruimte blijft voor zoveel mogelijk persoonlijke tijd."

Carice is nu zwanger en zij heeft een man in haar leven. Wat doet dat met jou?

„Ik ben heel blij voor haar, ik maak het vanaf stap één mee. Samen hebben we er veel plezier om. Als ik het zelf niet heb, is dit de manier om zo'n proces toch van dichtbij mee te maken en dat is heel bijzonder. We zijn zo close, jaloezie bestaat niet tussen ons. We waarderen juist elkaars kracht en elkaars werk, maar beiden weten we ook als we in elkaars ogen kijken: hé, je hebt dit en dat fantastisch gedaan, maar je bent nog steeds diezelfde *struggling person*." ■

Deze maand verschijnt het boek *Loos. Een tragedie in drie bedrijven*. Halina Reijn bundelde haar columns en schreef er nieuwe verhalen en inzichten bij. Uitgave Nijgh & Van Ditmar

**'MIJN MOEDER
HEEFT HET ALS
ALLEENSTAANDE
GOED GEDAAN,
MAAR IK ZOU HET
ZELF NIET WILLEN'**